

Prof. dr Mirjana Franceško

dekan Fakulteta za pravne i poslovne studije u Novom Sadu

FAKULTET ZA PRAVNE I POSLOVNE STUDIJE
DR LAZAR VRKATIĆ

RADI POSAO KOJI VOLIŠ

Visoka škola - Fakultet za pravne i poslovne studije u Novom Sadu je osnovana 2006. godine sa ciljem da studentima pruži obrazovanje uz teorijska i praktična znanja i veštine, te da ih osposobi za aktivno uključivanje i primenu stečenih znanja u društvenoj zajednici. Struktura, koncepcija i način realizacije studija se ostvaruju kroz osnovne i master akademske studije za obrazovne profile i to: pravo, poslovna psihologija, menadžment u poslovno-civilnoj bezbednosti, engleski jezik i poslovni menadžment. Dekan Fakulteta je prof. dr Mirjana Franceško koja je nakon dvadeset godina rada na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu prihvatila izazov i sa velikom odgovornošću, entuzijazmom i iskustvom vodi ovu privatnu visokoškolsku instituciju. Obrazovanje kvalitetnih i kreativnih stručnjaka koji će biti osposobljeni za aktivno uključivanje u društvene i privredne tokove osnovna je misija Fakulteta, kaže gospođa Mirjana Franceško sa kojom razgovaramo o radu, organizaciji, aktivnostima i budućim smernicama ove obrazovne ustanove.

Šta možete ukratko reći o Fakultetu i postulatima na kojim je zasnovana njegova poslovna orijentacija?

■ Prof. dr Mirjana Franceško je rođena 1962. godine u Sremskoj Mitrovici gde je završila osnovnu i srednju školu. Zahvalna je svojim roditeljima koji su je podsticali i omogućili da ima jedno lepo detinjstvo u kome su je podučavali kako treba živeti ali i kako raditi. Filozofski fakultet, studije pedagogije, upisala je 1981. godine u Novom Sadu, a nakon godinu dana na istom fakultetu upisala je psihologiju, osek koji je otvoren te godine. Po završetku pedagogije, kao izuzetan student zaposlila se kao asistent na predmetu socijalna psihologija. Na istom fakultetu je magistrirala, a 2000. godine postaje doktor psiholoških nauka iz oblasti psihologije rukovođenja (menadžmenta) što je u to vreme bila novina a i veliki izazov. U tom periodu sa dvema kolegicama osniva agenciju „Okej menadžment“ preko koje je održala veliki broj seminara i predavanja menadžmentu kompanija kao što su „Hemofarm“, „Sintelon“, „Metalac“ i mnoge druge. Do 2007. godine radi kao profesor na Filozofskom fakultetu a zatim, po pozivu, prelazi na Fakultet za pravo i pravne poslove gde osniva i vodi Katedru za poslovnu psihologiju. Mirjana Franceško supruga je gospodina Darka i majka 18-godišnjeg Luke. U slobodno vreme boravi u prirodi, vozi bicikl i skija i, kako kaže, slobodno vreme ne meri po njegovoj dužini već po načinu na koji se koristi. Autor je mnogih radova objavljenih u stručnim časopisima iz oblasti psihologije. ■

-Osnivač Fakulteta za pravne i poslovne studije „Dr Lazar Vrkatić“ je upravo gospodin Vrkatić koji je imao viziju da osnuje jedan savremeni fakultet sa studijskim grupama koje će pratiti potrebe tržišta i interesovanje mladih ljudi. Nažalost, ovaj vrsan profesor, naučni radnik i human čovek je 2007. godine poginuo u saobraćajnoj nesreći. Realizacija zadatih smernica poslovne politike zahtevala je vreme, energiju i stručno znanje. Danas možemo reći da je naša poslovna politika sadržana u praćenju duha vremena uz poštovanje tradicionalnih vrednosti i dosadašnjeg iskustva. Za nas praćenje duha vremena znači osmisliti savremene studijske programe, redefinisati uloge nastavnika i studenata, pratiti savremenu literaturu, uspostaviti saradnju sa drugim institucijama u zemlji i inostranstvu, uključiti se u savremene naučne i druge slične aktivnosti.

Poštovanje tradicionalnih vrednosti dosadašnjeg iskustva neophodni su temelji na kojima se može graditi novi duh vremena. Tradicionalne vrednosti sadržane su u značaju koji se pridaje obrazovanju, ulozi profesora, poštovanju dosadašnjeg iskustva i rada nastavnika koji iza sebe imaju godine rada na fakultetu, ali i iskustva onih nastavnika

koji su niz godina proveli u praksi, a sada su prenosioci znanja sa posebnim izazovom - kako napraviti spoj između teorije i prakse.

Možemo reći da je osnovna smerica kvalitet, a taj kvalitet gradimo zajedno sa našim studentima. Mi naše studente posmatramo kao mlade partnere od kojih takođe učimo. Sa jedne strane radimo na tome da zadovoljimo njihove potrebe, gledamo koji kvantum znanja donose iz srednje škole i na osnovu toga odmeravamo potrebna znanja koja su im potrebna kada je reč o društvenoj realnosti i privrednim tokovima. Danas na fakultetu imamo 100 zaposlenih, a od toga je 60 doktora nauka. Fakultet za pravne i poslovne studije prvi je privatni pravni fakultet koji je dobio akreditaciju. Istakla bih da se nastava odvija u sopstvenom poslovnom prostoru na Bulevaru oslobođenja u Novom Sadu, koji nam omogućava jedan komfor u cilju unapređenja kvaliteta rada.

Koje su novine u nastavnom programu, kakav je odnos profesor - student?

-Novina je u negovanju interdisciplinarnosti u pravom značenju te reči. Određene struke kao što su pravo, psihologija, strani jezik, menadžment ne posmatramo kao izolovane celine. Naši studenti prava moraju da znaju strani jezik, ali ne uopšteno, već kako da koriste strani jezik u sudskoj praksi. Takođe, naši budući pravници stiču znanja iz psihologije budući da pravo podrazumeva rad sa ljudima. Kada su u pitanju studenti psihologije, oni moraju da poznaju pravo i ekonomiju

kako bi saradivali sa ljudima iz tih struka, jer su to složene delatnosti koje podrazumevaju timski rad.

-Kada je u pitanju odnos profesor - student, promene se ne odnose samo na profesore već i na studente. Sa stanovišta profesora najveći izazov je razdvojiti kriterijume procene znanja i načina komunikacije sa studentima. Kada je reč o kriterijumima oni moraju biti realno visoki, zasnovani sa jedne

strane na zahtevima nauke i struke, a sa druge strane na kapacitetima, predznanjima i načinu života mlade generacije. Kriterijumi za procenu znanja studentima moraju biti jasni, pa praktikujemo da studenti imaju u pisanoj formi informacije u vezi sa planom rada, načinom ocenjivanja, literaturom i ostale važne podatke. Naravno jedan od ključnih momenata je doslednost u sprovođenju definisanih kriterijuma, što podrazumeva jedan vid profesorske, a i studentske discipline.

-Poseban izazov je izgrađivanje odnosa profesora prema studentima. Ako profesor izgradi odnos topline i poverenja njegove kriterijume i po-

stignuća studenti će prihvatiti kao korisnu orijentaciju. Takođe, studenti svojim načinom komunikacije sa profesorima i odnosom prema studiranju mogu značajno doprineti izgrađivanju odnosa na međusobnom poštovanju i poverenju.

Koliko pažnje posvećujete praksi i da li studenti imaju aktivnu ulogu u sticanju znanja?

-Priča se da studenti treba da imaju aktivnu ulogu u sticanju znanja, međutim, potrebno je preći sa reči na dela. Važno je da oni tokom predavanja imaju stimulaciju da postavljaju pitanja i slobodu da se obrate profesoru, da se tokom nastave stimulišu da razmišljaju više od onog što čuju i da osmišljavaju problemske zadatke. Ako profesori kroz rad ponude sadržaje koji će ih provocirati da nešto napišu, da nešto reše, da pitaju, da šire vidike ne samo u učionici nego i kada izađu napolje, onda se stvaraju uslovi da studenti budu aktivni i imaju aktivnu ulogu u sticanju znanja.

-Kada je u pitanju praksa, istakla bih da se ne zadržavamo samo na deklarativnom nivou, već je ona kod nas prisutna u pravom značenju te reči. Veliki broj nastavnika koji je kod nas angažovan ima dugogodišnje radno iskustvo u praksi. Pored konkretnog rada sticali su i akademska zvanja i sada studentima mogu pružiti svoja lična iskustva. Takođe, u cilju sticanja praktičnih znanja studente smo izveli iz učionica. Oni su tokom prošle godine posetili zatvorske ustanove, sudove, prisustvovali obdukcijama, imali određeni broj časova na odeljenju neuropsihijatrije, bili u poseti „Dečijem selu“. Studenti psihologije su osmislili različite psihološke radionice koje je podržao pokrajinski sekretar za obrazovanje i dato im je zeleno svetlo da drže radionice u školama, a studenti engleskog jezika drže časove u školama. Takođe, posetili su i kompanije kao što su: „Hemofarm“, „Tarket“, DDOR i mnoge druge.

Da kvalitetno radimo najbolji je pokazatelj veliki broj naših svršenih studenata koji su dobili posao u mnogim državnim institucijama, advokatskim kancelarijama, bezbednosnim agencijama što je za njih najbitnije a za nas velika satisfakcija.

Kako vidite zakonsku regulativu koja reguliše oblast visokog obrazovanja?

-Žao mi je što reforma obrazovanja traje veoma dugo. Smatram da reforma koja traje deset godina ima više negativnih nego pozitivnih strana. To konfuzno utiče na mlade generacije kada su u pitanju odluke o studiranju, šta da studiraju i koji nivo obrazovanja dobijaju nakon završetka studija. To predstavlja konfuziju i za poslodavce kada raspisuje konkurse, odnosno kada traže određeni stepen stručne spreme. Postojeća zakonska regulativa nije jasna ni nosiocima sistema obrazovanja, a tek koji problem stvara kod mladih ljudi i njihovih roditelja. Za posledicu imamo pad motivacije roditelja, a i mladih ljudi za visoko obrazovanje, a složićemo se da danas bez obrazovanja nema kvalitetnog života, o razvoju društva da i ne govorimo.

Kako gledate na polarizaciju - državni i privatni fakultet?

-Oblik svojine ne bi trebalo da bude osnova za podele visokoškolskih institucija, već u zakonskoj regulativi treba da dominira orijentacija zasnovana na kvalitetu rada, kao i na osnovu praćenja realizacije nastavnog procesa i kvaliteta stečenih kompetencija studenata potvrđenih u praksi. Mislim da orijentacija pri izmeni zakona o visokom obrazovanju mora biti unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja u

pravom značenju te reči. To će se postići samo ako se razmatraju zajednički problemi visokog obrazovanja, bez favorizovanja bilo koje kategorije institucija i orijentacije. Privatni fakulteti treba da se dokažu svojim kvalitetom rada, i da ne stavljaju u prvi plan profitabilne ciljeve. Kvalitet rada je osnova za opstanak fakulteta.

Koji su planovi i smernice za budući period?

-Dosadašnji rad bio je usmeren

na postavljanje čvrstih temelja ove visokoobrazovne institucije kao što su akreditacija, kadrovi i poslovni prostor. U narednom periodu biće stavljen akcenat na međunarodnu saradnju i u tom cilju već saradujemo sa univerzitetima u Perudi, Ljubljani, u Makedoniji. Unapređenje naučnoistraživačkog rada biće naša permanetna orijentacija. Takođe, dobili smo mogućnost da budemo partneri Tempus programa koji se bavi unapređenjem nastave stranog jezika. U okviru Fakulteta deluje „Psihološki konsalting centar“ čiji je stručni tim sačinio nekoliko paketa edukativno-konsultansko-projektnih usluga, koje danas čine ključ uspeha savremenih kompanija, čije ćemo aktivnosti intenzivirati u budućnosti.

Šta je bitno za uspešnu poslovnu karijeru, koje su to osobine?

-Najvažnije je da čovek radi posao koji voli i da radi posao maksimalno korektno. Takođe, potrebni su strpljenje i istrajnost. Obično ljudi nemaju strpljenja i žele da rezultati brzo dođu. Ne treba razmišljati o rezultatima nego raditi svoj posao, a oni će doći. Kada stignu rezultati onda se razmišlja o njima. Menadžer mora pomiriti lični interes i interes organizacije, a ako nema balansa imate problem. I naravno, potrebno je stalno raditi na sebi i svojim sposobnostima.

